

Sprawozdanie z realizacji zadań Komitetu Audytu dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe w roku sprawozdawczym 2016¹

I. Informacje o Komitecie Audytu

1. Podstawa prawna działania Komitetu Audytu

Komitet Audytu, zwany dalej „Komitetem”, jest ciałem doradczym i opiniodawczym ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych, zwanego dalej „Ministrem”, w zakresie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej oraz skutecznego audytu wewnętrznego w Ministerstwie Finansów, zwanym dalej „Ministerstwem”, i w jednostkach w działach administracji rządowej, którymi kieruje Minister.

Komitet w Ministerstwie został powołany zarządzeniem Nr 13 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2016 r. w sprawie powołania Komitetu Audytu².

Organizację i tryb pracy Komitetu określa *Regulamin pracy*³. W dniu 18 lutego 2016 r. wszedł w życie nowy *Regulamin pracy*⁴.

2. Skład Komitetu Audytu

W okresie od 16 lutego do 31 grudnia 2016 r. w skład Komitetu wchodziły następujące osoby:

- 1) Leszek Skiba, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów – Przewodniczący,
- 2) Marian Banaś, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów – Członek,
- 3) Katarzyna Szarkowska – Dyrektor Departamentu Polityki Wydatkowej w Ministerstwie Finansów – Członek,
- 4) Wojciech Ogiela – Członek niezależny,
- 5) Jarosław Rypkowski – Członek niezależny.

W dniu 23 grudnia 2016 r. Pan Wojciech Ogiela – Członek niezależny, złożył rezygnację ze sprawowanej funkcji z dniem 31 grudnia 2016 r. Rezygnacja została przyjęta.

3. Posiedzenia Komitetu Audytu

W 2016 r. odbyły się dwa posiedzenia Komitetu, w dniach: 22 lutego i 31 maja.

Przewodniczący, Członkowie oraz Członkowie niezależni brali udział we wszystkich posiedzeniach Komitetu.

¹ Obowiązek sporządzenia i przedstawienia Ministrowi Finansów sprawozdania z realizacji zadań Komitetu Audytu w roku poprzednim wynika z art. 289 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60).

² Do 15 lutego 2016 r. funkcjonował Komitet powołany zarządzeniem nr 45 Ministra Finansów z dnia 29 listopada 2012 r., zmienionym zarządzeniem nr 9 Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2013 r., zarządzeniem nr 22 Ministra Finansów z dnia 27 maja 2013 r. i zarządzeniem nr 35 Ministra Finansów z dnia 22 lipca 2014 r.

³ Regulamin stanowił załącznik do zarządzenia nr 57 Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie nadania regulaminu pracy Komitetowi Audytu dla działów administracji rządowej – budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 64, z 2012 r. poz. 10 oraz z 2014 r. poz. 9).

⁴ Regulamin stanowi załącznik do zarządzenia nr 14 Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie nadania regulaminu Komitetowi Audytu dla działów administracji rządowej – budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

W posiedzeniu Komitetu, które odbyło się w dniu 22 lutego 2016 r. uczestniczyła także Dyrektor Generalna Ministerstwa.

4. Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych w danym roku niezależnym Członkom Komitetu Audytu W 2016 r. niezależnym Członkom Komitetu wypłacono łączną kwotę wynagrodzeń w wysokości: 15 599,12 zł.

II. Działania Komitetu Audytu

1. Sygnalizowanie istotnych ryzyk i słabości kontroli zarządczej w działalności działu/działów administracji rządowej kierowanych przez Ministra Finansów

a) źródła informacji poddane analizie

W celu sygnalizowania istotnych ryzyk oraz słabości kontroli zarządczej Komitet w 2016 r. poddał analizie następujące dokumenty/informacje:

- 1) *Ocenę kontroli zarządczej w Ministerstwie Finansów za 2015 rok*⁵;
- 2) *Zbiorczą analizę sprawozdań z prowadzenia audytu wewnętrznego w 2015 roku złożonych przez audytorów wewnętrznych z jednostek resortu finansów*⁶;
- 3) informacje o stanie realizacji priorytetów Komitetu na 2016 r., przekazane przez Departament Kontroli Skarbowej, Departament Administracji Podatkowej oraz Departament Służby Celnej⁷;
- 4) informację o realizacji audytu w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego, przekazaną przez Departament Bezpieczeństwa i Ochrony Informacji⁸.

b) najistotniejsze zidentyfikowane ryzyka oraz słabości

Komitet uznał za istotne ryzyka oraz słabości zidentyfikowane przez Biuro Audytu i Kontroli Wewnętrznej w obszarach działalności Ministerstwa: *Opracowanie i realizacja budżetu państwa, Nadzór nad resortem i kontrola, Obsługa legislacyjno-prawna, Gospodarowanie mieniem oraz obsługa finansowo-księgowa MF i resortu, IT oraz Zarządzanie Urzędem.*

c) propozycje reakcji na zidentyfikowane słabości oraz ryzyka

Z uwagi na zastrzeżenia, dotyczące istotnych zmateriałizowanych ryzyk i słabości kontroli zarządczej, Komitet wydał *Opinię o stanie kontroli zarządczej*⁹, w której stwierdził, że w Ministerstwie i w jednostkach organizacyjnych resortu finansów w ograniczonym zakresie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Opinia Komitetu stanowiła jedno ze źródeł informacji wykorzystanych do opracowania oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Ministra za 2015 r.

W kontekście zidentyfikowanych słabości kontroli zarządczej oraz analizy istotnych ryzyk w obszarze *IT*, Komitet na posiedzeniu w dniu 31 maja 2016 r. wskazał, że należy podjąć działania mające na celu przeszkolenie audytorów wewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa

⁵ Dokument opracowany przez Biuro Audytu i Kontroli Wewnętrznej Ministerstwa na podstawie wyników audytu i kontroli wewnętrznej, kontroli prowadzonych przez zewnętrzne organy kontrolne oraz stanu realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych w 2015 r. – został przedstawiony na XXXI posiedzeniu Komitetu Audytu, które odbyło się w dniu 22 lutego 2016 r.

⁶ Dokument opracowany przez Biuro Audytu i Kontroli Wewnętrznej Ministerstwa – został przedstawiony na XXXI posiedzeniu Komitetu Audytu, które odbyło się w dniu 22 lutego 2016 r.

⁷ Informacje zostały przedstawione przez Dyrektorów Departamentów KS, AP i SC Ministerstwa na XXXII posiedzeniu Komitetu Audytu, które odbyło się w dniu 31 maja 2016 r.

⁸ Informacja została przedstawiona przez Dyrektora Departamentu DB na XXXII posiedzeniu Komitetu Audytu, które odbyło się w dniu 31 maja 2016 r.

⁹ Stanowiącą załącznik do uchwały nr 2 Komitetu Audytu dla działów administracji rządowej – budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia opinii o funkcjonowaniu kontroli zarządczej w Ministerstwie Finansów i jednostkach resortu finansów.

teleinformatycznego oraz aktualizację założeń audytu realizowanego w tym zakresie w Ministerstwie i w jednostkach organizacyjnych resortu finansów.

2. Wyznaczanie priorytetów do planów audytu wewnętrznego

Priorytety do planów audytu wewnętrznego na 2016 r. zostały wyznaczone w 2015 r.

W 2016 r. Komitet zaakceptował natomiast zmianę priorytetu dla administracji podatkowej. Zmiana dotyczyła tematu zadania (z *Oceny organizacji i funkcjonowania skonsolidowanych pomocniczych procesów finansowo-księgowych pod kątem celowości i racjonalności wydatków oraz efektywności zarządzania zasobami*, na *Usprawnienie procesu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych*) oraz terminu realizacji zadania. Nowy temat zadania został wcześniej zaakceptowany przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów nadzorującego Departament Administracji Podatkowej.

Ponadto, w 2016 r. Komitet zaakceptował zmianę priorytetu dla służby celnej. Zmiana dotyczyła tematu (z *Oceny wdrożenia i funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem ZISAR*, na *Realizację zadań przez Centrum Organu Wierzyciela oraz organy egzekucyjne po centralizacji*) oraz terminu realizacji zadania.

Komitet wyznaczył obszar IT jako priorytet do planów audytu wewnętrznego na 2017 r.

3. Przegląd istotnych wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowanie stopnia ich wdrożenia

Komitet w 2016 r. zapoznał się z informacjami dotyczącymi zadania audytowego, realizowanego w Ministerstwie i jednostkach resortu finansów w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego. W szczególności zapoznano się ze sposobem realizacji, ogólnymi wynikami audytu oraz ze sposobem dystrybucji kompleksowego raportu.

Komitet po zapoznaniu się ze szczegółowymi wynikami wskazanego powyżej audytu, w szczególności w zakresie wydanych zaleceń i terminu ich realizacji, podejmie decyzję o sposobie monitorowania stopnia wdrożenia zaleceń.

4. Przegląd sprawozdań z wykonania planów audytu oraz z oceny kontroli zarządczej

W 2016 r. Komitet zapoznał się ze *Zbiorną analizą sprawozdań z prowadzenia audytu wewnętrznego w 2015 roku złożonych przez audytorów wewnętrznych z jednostek resortu finansów*.

Przegląd sprawozdań z wykonania planów audytu za 2016 r. zostanie przeprowadzony na pierwszym posiedzeniu Komitetu w 2017 r.

5. Monitorowanie efektywności pracy audytu wewnętrznego, w tym przegląd wyników wewnętrznych i zewnętrznych ocen pracy audytu wewnętrznego

Komitet w 2016 r. kontynuował działania dotyczące przeprowadzenia oceny zewnętrznej funkcji audytu wewnętrznego w jednostkach resortu finansów – realizowanej przez audytorów resortu w formie samooceny z niezależną walidacją.

Na posiedzeniu Komitetu, które odbyło się w dniu 31 maja 2016 r. omówiono stan realizacji tego przedsięwzięcia oraz podjęto decyzję o konieczności zakończenia podjętych działań do końca 2016 r.

Szczegółowa analiza wyników zewnętrznych ocen pracy audytu wewnętrznego w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych resortu finansów będzie przedmiotem pierwszego posiedzenia Komitetu w 2017 r.

6. Działania Komitetu Audytu w związku z wniesionymi wnioskami o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków pracy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego i podjętych w tych sprawach rozstrzygnięciach

W dniu 16 lutego 2016 r. do Komitetu wpłynął wniosek o wyrażenie zgody na zmianę warunków pracy i pracy kierownika komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie na posiedzeniu Komitetu w dniu 22 lutego 2016 r.

Ponadto, w dniu 15 lipca 2016 r. wpłynął wniosek Dyrektora Izby Celnej w Opolu dotyczący wyrażania zgody na zmianę warunków pracy i pracy kierownika komórki audytu wewnętrznego w Izbie Celnej w Opolu. W dniu 1 sierpnia 2016 r. powyższy wniosek został wycofany przez wnioskodawcę.

III. Wnioski

1. Wnioski w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego w Ministerstwie Finansów i w jednostkach w działach administracji rządowej: budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe

W celu zapewnienia właściwej realizacji zadań określonych w art. 289 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*, Komitet, za szczególnie istotne w 2017 r. uznaje następujące działania:

- 1) aktualizację obszarów działalności Ministerstwa i izb administracji skarbowej oraz kategorii ryzyk (przy aktywnym udziale zespołu powołanego spośród audytorów wewnętrznych jednostek organizacyjnych resortu);
- 2) określenie zakresu danych i informacji niezbędnych dla Komitetu oraz wprowadzenie nowych wzorów planów audytu i sprawozdań z prowadzenia audytu wewnętrznego dla komórek audytu wewnętrznego w Ministerstwie i jednostkach organizacyjnych resortu;
- 3) określenie zasad współpracy Komitetu z kierownikiem komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie i w jednostkach organizacyjnych resortu;
- 4) określenie luki kompetencyjnej oraz wynikających z niej potrzeb szkoleniowych audytorów wewnętrznych jednostek organizacyjnych resortu oraz podjęcie próby uzgodnienia systemowego rozwiązania umożliwiającego skuteczne poszerzanie wiedzy, umiejętności i kompetencji służby audytu wewnętrznego w resorcie finansów.

W 2017 r. Komitet będzie aktywnie wspierał także inne inicjatywy podejmowane w zakresie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej oraz skutecznego audytu wewnętrznego w resorcie finansów.

2. Wnioski w zakresie pracy Komitetu Audytu

Komitet zamierza powrócić w 2017 r. do stosowanej w latach poprzednich praktyki organizowania raz w roku posiedzenia z udziałem kierowników komórek audytu wewnętrznego resortu. Posiedzenie to będzie stanowić ważną płaszczyznę wymiany informacji w zakresie potrzeb i oczekiwań kierownictwa Ministerstwa, audytorów wewnętrznych oraz Komitetu.

3. Wnioski o charakterze systemowym oraz inne spostrzeżenia Komitetu Audytu

Komitet nie sformułował w tym zakresie wniosków i/lub spostrzeżeń.